

SIKKERHETS DATBLAD

Dowcal 200

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 28.04.2015

Revisjonsdato 27.08.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Dowcal 200

Kjemisk navn Monopropylenglykol

Synonymer Propan 1,2 Diol

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Frostvæske. Oppløsningsmiddel Legemiddel Næringsmidler Kosmetikk

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

Telefon: 113
Beskrivelse: Medisinsk nødtelefon

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

DPD / DSD Klassifisering, merknader	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Piktogram ikke påkrevd
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Ikke klassifisert

2.2. Merkingselementer

Faresetninger	s
---------------	---

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier
Andre farer	Ikke klassifiseringspliktig i henhold til merkeforskriftene

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Propylenglykol	CAS-nr.: 57-55-6 EC-nr.: 200-338-0		~ 96 %	
Natriumbenzoat	CAS-nr.: 532-32-1 EC-nr.: 208-534-8	Eye Irrit. 2; H319	1 - 5 %	
Komponentkommentarer	Dette produktet er ikke klassifisert som farlig, informasjonen i dette dokumentet gis bare til veiledning.			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Førstehjelpspersonell må bære hensiktsmessig verneutstyr under redningsaksjoner. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Ingen aksjon skal tas uten nødvendig opplæring eller medføre noen personlig risiko.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Skyll nese og munn med vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Flytt den skadde vekk fra forurensningskilden. Ta av tilsølte klær. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	PRØV ALDRI Å GI DRIKKE ELLER FRAMKALLE BREKNINGER HVIS VEDKOMMENDE ER BEVISSTLØS! Skyll munnen grundig. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Virker lett irriterende ved hudkontakt. Sprut på øye kan medføre forbigående øyeirritasjon
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen anbefalinger er angitt, men førstehjelp kan være påkrevd ved utilsiktet eksponering, innånding eller inntak av dette kjemikaliet. Ved tvil: KONTAKT LEGE ØYEBLIKKELIG!
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ved brannslukking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vannstråle som slokkemiddel, da denne vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksid og andre giftige gasser eller damper.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ingen aksjon skal tas uten nødvendig opplæring eller medføre noen personlig risiko. Kjøp ned beholdere som er eksponert for varme med vann og fjern dem fra brannområdet hvis dette kan gjøres uten risiko. Kontroller avrenning av vann ved å demme opp og holde det vekk fra kloakk og vannveier. Demme opp og samle slokkevann.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Bruk selvforsynt åndrettsvern (SCBA) og hensiktsmessige verneklær.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Følg forholdsreglene nevnt i dette sikkerhetsdatabladet. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp i jord og vannløp. Sølt materiale eller ukontrollerte utslipp til vassdrag må meldes til brannvesenet eller annet egnet tilsynsorgan.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Skyll det forurensede området med rikelige mengder vann. Ikke forurens vannkilde eller kloakk.
Opprydding	Unngå at sølt materiale eller avrenning kommer i avløp, kloakk eller vassdrag. Absorber sølt materiale med inert, fuktig, ikke brennbart materiale. Samle inn og plasser i passende avfallsbeholdere og lukk forsvarlig.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Samle og bli kvitt sølt materiale som angitt i avsnitt 13.
-------------------	---

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Håndtere alle pakninger og beholdere forsiktig for å minimere søl. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Hvis effektiv ventilasjon ikke er mulig, må det brukes egnet ånderettsvern. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne.
Råd om generell yrkeshygiene	Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Vask hender og andre forurensede områder av kroppen med såpe og vann før arbeidsplassen forlates. Sørg for tilgang til øye- og nøddusj nær arbeidsstedet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted.
-------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.
------------------------	--

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Propylenglykol	CAS-nr.: 57-55-6		
Annen informasjon om grenseverdier		Langtids eksponering (8-timer TWA): 25 ppm 79 mg/m ³	
Annen informasjon		Ingen tiltaks- eller grenseverdi er gitt for stoffet(ene).	

DNEL / PNEC

DNEL	Referanse: Industri Dermal Lang tid Systemiske Effekter 34.7 mg/kg/dag
	Alminnelig befolkning - Innånding; Lang tid systemiske effekter: 50 mg/m ³
	Alminnelig befolkning - Innånding; Lang tid lokale effekter: 10 mg/m ³
	Arbeidere - Innånding; Lang tid systemiske effekter: 168 mg/m ³
	Arbeidere - Innånding; Lang tid lokale effekter: 10 mg/m ³
	Alminnelig befolkning - Hud; Lang tid systemiske effekter: 213 mg/m ³
PNEC	Alminnelig befolkning - Oralt; Lang tid systemiske effekter: 85 mg/m ³
	Kommentarer: - Ferskvann; 260 mg/l
	- Sjøvann; 26 mg/l
	- STP; 20000 mg/l
	- Sediment (Ferskvann); 572 mg/kg
	- Sediment (Sjøvann); 57.2 mg/kg
	- Jord; 50 mg/kg
- Periodevise utslipp; 183 mg/l	

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig.
Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Vernebriller i samsvar med godkjente standarder skal anvendes hvis en risikovurdering indikerer at øyekontakt er mulig. Med mindre vurdering tilsier at en høyere grad av beskyttelse er nødvendig, skal følgende beskyttelse brukes: Tettsittende vernebriller.
Øyevern, kommentarer	Vernebriller i samsvar med godkjente standarder skal anvendes hvis en risikovurdering indikerer at øyekontakt er mulig. Personlig verneutstyr for beskyttelse av øyne og ansikt skal være i samsvar med europeisk standard EN166. Med mindre vurdering tilsier at en høyere grad av beskyttelse er nødvendig, skal følgende beskyttelse brukes: Kjemikaliebestandige vernebriller.

Håndvern

Håndvern	Kjemisk bestandige, ugjennomtrengelige hansker i samsvar med en godkjent standard skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at hudkontakt er mulig.
----------	---

	Butylgummi. Polyvinylalkohol (PVA). Gummi (naturgummi, lateks). Nitrilgummi. Neopren
Håndbeskyttelse, kommentar	Kjemisk bestandige, ugjennomtrengelige hansker i samsvar med en godkjent standard skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at hudkontakt er mulig. For å beskytte hendene mot kjemikalier, bør hansker være i samsvar med europeisk standard EN374. Den valgte hanske skal ha en gjennomtrengningstid på minst 8 timer. Den mest egnede hanske skal velges i samråd med hanskeleverandøren/- produsenten, som kan gi informasjon om gjennombruddstid for hanskematerialet. Det anbefales at hanskene er laget av følgende materialer: Nitrilgummi. Neopren. Gummi (naturgummi, lateks). Polyvinylklorid (PVC).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.
Hudbeskyttelse, kommentar	Bruk egnede verneklær for å hindre gjentatt eller langvarig hudkontakt.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk et åndedrettsvern utstyrt med følgende filter: Kombinasjonsfilter, type A2/P3. EN 136/140/145/143/149
Åndedrettsvern, kommentarer	Åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at innånding av forurensninger er mulig. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk et åndedrettsvern utstyrt med følgende filter: Maske med filter mot organiske damper. EN 136/140/141/145/143/149

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	RØKING FORBUDT I ARBEIDSOMRÅDET! Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Vask straks hud som er blitt våt eller tilsølt. Ta straks av alle klær som er blitt tilsølt. Bruk egnet hudkrem for å motvirke uttørring av huden. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.
--------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	GENERELT: God yrkeshygiene
-------------------	-------------------------------

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	klar væske
Farge	Fargeløs eller Diverse farger
Lukt	Karakteristisk
pH	Status: I handelsvare Verdi: 7 - 10

	Status: I løøsning Kommentarer: pH (fortynnet oppløsning): 7.2 - 8.2 @ 50%
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: -51 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 102 - 170 °C
Flammepunkt	Verdi: 104 °C Metode: PM Lukket kopp
Fordampningshastighet	Verdi: < 0,5 Test referanse: (dietyleter = 1)
Damptrykk	Verdi: 20 Pa Temperatur: 25 °C
Damptetthet	Verdi: > 1
Relativ tetthet	Verdi: 1,045 - 1,055 Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Fullstendig løselig i vann
Selvantennelsestemperatur	Verdi: > 370 °C
Viskositet	Verdi: 43 cSt Temperatur: 20 °C

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Det er ingen kjente reaktivetsrisici forbundet med dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil ved normale håndterings- og lagringsbetingelser.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Vil ikke polymerisere.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå høy varme over lengre perioder.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke oksiderende stoffer. Sterke syrer. Sterke baser.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksid og andre giftige gasser eller damper.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 22 000 mg/kg Art: Rotte
Komponent	Propylenglykol
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Verdi: > 10000 mg/kg Forsøksdyreart: kanin
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: > 34000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	I høye konsentrasjoner kan damper irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.
Hudkontakt	Væsken kan irritere huden.
Øyekontakt	Sprut og damp i øynene kan gi irritasjon og svie.
Svelging	Kan forårsake ubehag ved svelging.
Innånding	Gass eller damp i høye konsentrasjoner kan irritere luftveiene
Hudkontakt	Langvarig hudkontakt kan forårsake midlertidig irritasjon.
Øyekontakt	Kan forårsake midlertidig irritasjon i øynene.
Svelging	Kan gi ubehag ved svelging.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Det er ingen holdepunkter for at produktet kan forårsake kreft.
Reproduksjonsskader	Dette stoffet har ingen bevis for forplantningstoksitet.

11.2 Andre opplysninger

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Propylenglykol
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: > 54600 mg/l Testvarighet: 96h Art: Pimephales promelas Metode: LC50
Komponent	Propylenglykol

Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: > 13500 mg/l Testvarighet: 72h Art: Selenastrum - Metode: IC50
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 4000 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna
Komponent	Propylenglykol
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 34400 mg/l Testvarighet: 96h Metode: EC50
Annen økotoksikologisk informasjon, alger og planter	Produktets komponenter er ikke klassifisert som miljøskadelige. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.
Akvatisk, kommentarer	Ikke ansett som giftig for fisk.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Produktet er lett bionedbrytbart. Biologisk nedbrytning: Nedbrytning 81%: > 28 dager OECD 301F - Nedbrytning 96%: 64 dager
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som kan bidra til fotokjemisk ozondannelse.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke klassifisert som PBT/vPvB ifølge gjeldende EU kriterier.
------------------------	---

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadelige effekter

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke når den er tømt.
---	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Annen informasjon	Avfall skal behandles som kontrollert avfall. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Avfallskoder skal gis av bruker, fortrinnsvis etter samtaler med avfallsmottaker
-------------------	---

Bli kvitt avfallet til autorisert avfalls plass i henhold til kravene fra lokal avfallsmyndighet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods Nei

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger Ikke farlig gods ifølge ADR/RID, IMDG eller DGR.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-direktiv	Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (med endringer). Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer). Kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/830 av 28. mai 2015.
Annen merkeinformasjon	Brannfare - : Ikke merkepliktig Helsefare - : Ikke merkepliktig Miljøskade - : Ikke merkepliktig

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Brukte forkortelser og akronymer	ATE: Akutt toksisitets estimat. ADR: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Vei). ADN: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Innlands vannveier). CAS: Chemical Abstracts Service. DNEL: Utleddet nivå for minimal effekt.

IATA: Internasjonal lufttransport forening.
 IMDG: Internasjonale regler for frakt av pakket farlig gods til sjøs, vedtatt av IMO ved
 resolusjon A.716(17).
 Kow: Oktanol-vann fordelingskoeffisient.
 LC50: Medial dødlig dose.
 LD50: Lethal dose for 50% av en test population (Median dødlig dose).
 PBT: Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig.
 PNEC: Forutsatt ingen effekt konsentrasjon.
 REACH: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av
 kjemikalier
 (REACH-forskriften).
 RID: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Jernbane).
 vPvB: Meget persistente og meget bioakkumulerende.
 IARC: Internasjonalt byrå for kreftforskning.
 MARPOL 73/78: Forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare
 innretninger.
 cATpE: Konvertert estimat for akutt giftighetspunkt.
 BCF: Biokonsentrasjons faktor.
 BOD: Biokjemisk oksygenforbruk.
 EC₅₀: Halv maksimal effektiv konsentrasjon.
 LOAEC: Laveste observerte konsentrasjon for skadelige effekter.
 LOAEL: Laveste observerte nivå for skadelige effekter.
 NOAEC: Ingen observert konsentrasjon for skadelige effekter.
 NOAEL: Ingen observert nivå for skadelige effekter.
 NOEC: Ingen observert effektkonsentrasjon.
 LOEC: Laveste observerte effektkonsentrasjon.
 DMEL: Utlede nivå for minimal effekt.
 EL50: eksponeringsgrense 50
 hPa: Hektopaskal
 LL50: Lethal Laster femti
 OECD: Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling
 POW: OC snakk OL-vann fordelingskoeffisient
 SCBA: åndedrettsvern
 STP Renseanlegg for avløpsvann
 VOC: Flyktige organiske forbindelser
 Acute Tox. = Akutt giftighet
 Aquatic Acute = Akutt farlig for vannmiljø
 Aquatic Chronic = Kronisk farlig for vannmiljø

Siste oppdateringsdato

12.06.2018

Versjon

6